

Internet and Cultural Shock

اینترنت و شوک فرهنگی

نویسنده: جری استراتون (Jerry Stratton)

مشاور در زمینه اینترنت، طراح وب، نویسنده، موسیقی دان و برنامه نویس

آدرس سایت مقاله:

http://www.hoboes.com/html/NetLife/Children/Culture_Shock.html

آدرس سایت نویسنده:

<http://home.sandiego.edu/~jerry>

کلید واژه ها: خرده فرهنگ ها، سنت گرایی، نوگرایی

بشر صاحب فرهنگ است، همانگونه که صاحب روح، اما فرهنگ های بشری فناپذیرند و با نابودی نژاد یا گذر زمان می میرند.

بدین ترتیب انعکاس معنا در ذهن انسان و تصویر او از حقیقت رو به زوال میرود و معنا و حقیقت، خود دور از دید او بصورت نشانه‌هایی واقعی در طبیعت و نشانه‌های وصف‌ناپذیری از خداوند باقی می‌مانند. حقیقت، ممکنست به صلیب کشیده شود، اما به زودی، رستاخیزی برپا خواهد شد. (والتر، ام، میلر) همه‌ی فرهنگها، به طور پیوسته در حال تغییراند و این تغییرات، امروزه، هم سریع است و هم عمیق. شبکه‌ی ارتباطات فرد مدار جهانی (بین‌المللی) چه تأثیری بر فرهنگ و موجودیت فرهنگ خواهد داشت؟

عوامل تغییر فرهنگی

(فرهنگ) مجموعه‌ایست از ارزشهایی که افراد، خود و دیگران را به آن منسوب می‌دانند. سه عامل در ایجاد حس فرهنگ افراد تأثیر دارند:

- تعالیم پیشگامان فرهنگی که امید آن دارند تا افرادی شایسته به اجتماع تحویل دهند.
- عوامل محیطی چون آب و هوا، شرایط اقتصادی و آینده‌ی اجتماع.
- روبه‌رو شدن با الگوهای رفتاری بیگانه (خارجی).

اینترنت بر آنست تا این سه عامل را تعدیل کند برای این منظور از دو شیوه استفاده میکند، نخست، فرهنگ خودش را عرضه می‌کند و گذرگاهی است برای سایر فرهنگها.

بنابراین کاربران اینترنت به پیشگامان فرهنگی دسترسی دارند که خود را بخشی از اینترنت و یا بخشی از سایر فرهنگها میدانند. دیگر آنکه، اینترنت، به خودی خود، حداقل وضعیت اقتصادی و سیاسی را تعدیل می‌کند و آینده، سایر اثرات آن را پدیدار خواهد کرد. از آنجاکه اینترنت محلی است برای عرضه‌ی الگوهای رفتاری بیگانه (خارجی)، در ردیف جنگ، صنعت تروریسم و تبادل دانشجویان قرار می‌گیرد. احتمالاً از این نظر، تأثیر مهم‌تری نسبت به دو عامل دیگر (عوامل محیطی و تعالیم فرهنگی) خواهد داشت.

اینترنت، فرهنگی نو

علاوه بر آنکه اینترنت محیطی برای تبادل فرهنگی مهیا می‌کند و گذرگاهی است برای دسترسی کاربران به فرهنگهای دیگر، خود، نوعی فرهنگ یا خرده فرهنگ است که همهی فرهنگها را دربرمی‌گیرد. اینترنت، محیط، وسیله و عاملان تعاملات خاص خود را دارد که با محیط خارج اینترنت متفاوت است یعنی اینترنت، به خودی خود بدون در نظر گرفتن فرهنگهای بیگانه که در ارتباط با یک فرهنگ خاص هستند، عاملیست موثر در ایجاد تغییر درون فرهنگی.

از این نظرتداعی گرزبان پی‌جین (زبان خاص) بردگان و دریانوردان قدیم است، زبانهایی که اصولاً واقعی نیستند و هنگامی به وجود می‌آیند که فرهنگهای متفاوت ناگزیر از تعاملی مستمر بوده‌اند.

بردگانی که به اجبار به سرزمینهای بیگانه برده می‌شدند، «پی‌جین» را بوجود آوردند، اما این زبان در نسل بعدی که در این سرزمینها رشد یافتند به کریول، زبانی کامل و تمام عیار تبدیل شد. اینترنت نیز به وضعیت بحرانی خود نزدیک میشود و کاربران اینترنت، همینکه تعدادشان به حد لازم رسیدند، فرهنگ خود را که ریشه در ارتباطات جهانی دارد به وجود خواهند آورد. اینچنین است که انسانها به جوامع و گروههای خود را سازماندهی میکنند، حتی طبقه‌بندی سطحی (ظاهری) اعضا هم به منظور تعیین هویت درون فرهنگی یا برون‌نگری کافی به نظر می‌رسد؛ یا سواراتوبوس هستید و یا خارج از آن! (برای سامان دادن به گروههای انسانی، همین کافی است).

خرده فرهنگها و کاربری اینترنت

عوامل خارجی که منجر به شکل‌گیری تغییر فرهنگی می‌شوند، می‌توانند از درون فرهنگ غالب یک جامعه سرچشمه بگیرند؛ جاییکه مردمان یک جامعه از شرکت موثر در روند سیاسی، از ایفای نقشهای ارزشمند در پیکره‌ی جامعه و یا سهم‌شان از سود اقتصادی ملی حذف می‌شوند. از سوی دیگر، گروههای محروم شده به وسایلی و روشهایی برای مقابله با این محرومیت نیاز دارند. در گذشته، این وسایل از دگرگونیهای ناگهانی گرفته تا موسیقی ورقص متغیر بود. امروزه، از آنجاکه اینترنت هویت فردی را شکل می‌دهد، در تمامی فرهنگها و در بین اقلیتها نقش واحدی خواهد داشت.

زنان ژاپنی، با به کارگیری اینترنت، از نمایشگاه‌های اتومبیلی که محیط‌هایی مردسالار هستند، به راحتی خرید می‌کنند، بی‌آنکه از روند مردانه‌ی خرید اتومبیل ترسی داشته باشند. این مورد، یکی از ابعاد کاربری اینترنت است:

مرتبه یا عضویت افراد، در اینترنت پنهان می‌ماند و نیز سرنخ‌های قدرت نادیده گرفته می‌شوند. به علاوه اینترنت، امکان دسترسی اعضای یک خرده فرهنگ را به یکدیگر فراهم می‌آورد، اعضایی که، بدون اینترنت، حتی از وجود یکدیگر هم اطلاعی نمی‌داشتند. هنگامیکه چنین افرادی متوجه می‌شوند که اینترنت چه خدمتی به آنها می‌کند، سعی می‌کنند از آن بهره‌برند، حتی بیش از حد جریان اصلی فرهنگ خودشان؛ چون چیزهای زیادی وجود دارد که این افراد می‌توانند از طریق اینترنت به آنها دست یابند. به گفته‌ی Ann Landers، ایالات متحده هم با چنین مسأله‌ای روبه‌رو است.

به نمونه‌های زیر توجه کنید:

دیترویت: زندگی مشترک بیست ساله‌ام در حال ویرانی است. همسرم بر این باور است که نیمه‌ی واقعی خود را از طریق اینترنت یافته است. همسرم ۴۲ سال دارد و ما صاحب دو دختر نوجوان هستیم. مرد رؤیاهای او، کارشناس نیروی هوایی و اهل نیوجرسی است. از شما تقاضا دارم به خوانندگان بگویید که در این اتاقک گفتگو (Chat Rooms) خطری در کمین نشسته است.

پس از نوزده سال زندگی مشترک، همسرم تقاضای جدایی دارد. او می‌گوید که اینترنت چشمانش را به دنیای جدیدی گشوده است. او دست کم روزی پنج ساعت را با این وسیله سپری می‌کند و از طریق نامه‌ی الکترونیکی (E - Mail) با خلبانان، مدیران شرکت‌های تجاری و شعرا در ارتباط است. حتی از زندانیان هم نامه‌هایی دریافت می‌کند. بله، در این اتاقک‌های گفتگو خطری در کمین است؛ افرادی که تاکنون مطیع و فرمانبردار بودند، اکنون از زیر دست فرمانروایان خود می‌گریزند و آنها را در بهت و هراس رها می‌کنند. یک بانو، پس از بیست سال زندگی مشترک، ناگهان تصمیم به ترک همسرش نمی‌گیرد، آن هم به این دلیل که ترجیح می‌دهد در نیوجرسی زندگی کند، او می‌رود، چون هرگز نخواستند بود ازدواج کند و اکنون دریافته که راهی برای رهایی‌اش وجود دارد!

ارتباطات داخلی

خرده فرهنگها میتوانند تأثیری عمیق بر فرهنگ پیرامون خود بگذارند. برای مثال، در ایالات متحده، موسیقی بلو (جاز ملایم سیاهان) به جاز، دیسکو و راک اندرول انجامید. تماس‌های درون گروهی میتوانند باعث تنش و تعرض و یا تقویت روابط شوند. کیفیت نتایج حاصله از این نوع ارتباطات به عواملی چند بستگی دارد. شرایطی که به نتایج مطلوب و دلخواه می‌انجامد عبارت‌اند از:

- برابری اعضای گروه‌های متفاوت
 - ارتباط، میان اعضای گروه اکثریت و اعضای بلندمرتبه‌ی گروه اقلیت
 - صاحبان قدرت، وضعیت اجتماعی (و یا هر دو)، تماس میان گروهی را تبلیغ و حمایت می‌کنند
 - روابط، بیشتر عمیق و نزدیک است تا سطحی
 - روابط بین گروه‌های بومی (قومی) خوشایند و رضایت‌بخش است
 - اعضای هر دو گروه در فعالیتهای مهم کاربردی و یا پیشبرد اهداف مشترک، تعامل دارند
- این اهداف مشترک مهم‌تر و والاتر از اهداف فردی گروه‌ها هستند. شرایطی که نتیجه‌ی نامطلوب را در بردارند از این قرارند:

- شرایط ارتباط (ماهیت آن) بین گروه‌ها رقابت ایجاد می‌کند
 - روابط [ممکن است] ناخوشایند، اجباری و همراه با تنش هستند
 - در نتیجه‌ی این ارتباط، موقعیت یا اعتبار یک گروه پایین آورده می‌شود
 - اعضای گروه یا گروه‌ها - کلاً - دچار حالت ناکامی یا سرخوردگی هستند
- هریک از گروه‌ها شاخصه‌های اخلاقی و بومی دارند که ممکنست برای دیگران ناخوشایند باشد. هنگامیکه ارتباط، میان گروه اقلیت و اکثریت برقرار می‌شود، اعضای گروه اقلیت، از نظر موقعیت یا هر شاخص مربوط دیگری، پایین‌تر از اعضای گروه اکثریت هستند.
- اگر قرار است رابطه‌ی خرده فرهنگها - در اینترنت - گسترش یابد، باید به نکات ذکر شده‌ی بالاتوجه شود، خصوصاً هنگامیکه این خرده فرهنگها، از نظر فیزیکی، مربوط به یک منطقه در دنیای واقعی می‌شوند.

سنت‌گرایی و نوگرایی (مدرنیسم)

غالباً در روانشناسی فرهنگی، واژه‌هایی چون تمدن (مدنیت)، اروپایی‌گرایی، غربی‌گرایی، با لحنی نژادپرستانه طرح می‌شوند. دگرگونی‌هایی که در این واژه نهفته‌اند عبارتند از:

صنعتی شدن، شهرنشینی، ارتباطات محلی، شبکه‌های انتقال و نظام آموزشی.

اینترنت نخستین محصول تکنولوژی غرب نیست که در مقیاس جهانی مورد استفاده قرار گیرد. هرچند اولین محصولیست که برقراری ارتباط تعاملی و در سطح عامه را میان کاربران غربی و سایرین میسر ساخته است. طبق نظام ارزشهای مدرن [Kahl]، مدرن‌سازی شامل حرکتی است به سمت اولویت شغلی، وابستگی به رسانه‌های گروهی به جای گفت‌وگوهای محلی [برای تبادل اخبار] و فردگرایی به معنی استقلال از محل کار. یعنی هدف اصلی زندگی شغل است، نه تفریح و رسانه‌های گروهی منبع اصلی اخبار هستند و نه افراد محلی و محل کار، صرفاً جایی است که کار در آن انجام میشود و نه جایی که بتوان با دیگران ملاقات کرد. هرچند، اینترنت لزوماً از این سیستم پیروی نمی‌کند. برای مثال، اینترنت رسانه‌ای گروهی نیست، حداقل نه به صورتی که به عنوان ابزار ارتباطات یک جانبه تعبیر شود؛ یعنی صرفاً فهرستی از مطالب نیست که بیننده هیچ کنترلی بر آن ندارد. اینترنت «غیبت کردن‌های محلی» را به عنوان راهی برای جمع‌آوری اخبار ترویج می‌کند، اما در این جا واژه‌ی «محلی» به معنی تمام جهان است که تحت پوشش اینترنت است.

زبان

بر اساس نظر گوته، ترجمه میان زبانها، امریست ضروری، مهم و غیرممکن.

هم اکنون ترجمه‌ی زبان‌ها به وسیله‌ی کامپیوتر در دسترس است. اما ترجمه‌ی فرهنگی، خود قدم دیگری است و بنا به تعریف، قادر به ساختن فرهنگ‌ها به منظور درک متقابل، عبارتست از تغییر حداقل یکی از فرهنگها. فرهنگی که در آن سخن گفتن درباره‌ی موضوعی، به منزله‌ی عمل به آن است، چه تصویری از فرهنگی خواهد داشت که در آن سخن گفتن درباره‌ی - تقریباً - همه چیز تنها و صرفاً در حد حرف است و به عمل نمی‌رسد.

زبان‌های واسطه

در بسیاری از کشورها، به جای یک زبان، چندین زبان وجود دارد و زبان محاوره‌ای یک منطقه در منطقه‌ای دیگر کاربرد ندارد. در چین کشورهایی - مانند چین - ممکن است یک زبان غالب وجود داشته باشد و یا در ارتباط بین‌المللی خود از زبان خارجی بعنوان زبان رسمی استفاده کنند، مانند سنگاپور که زبان انگلیسی به عنوان زبان رسمی در ارتباطات برون‌مرزی استفاده می‌شود.

زبان و نگرش‌ها

در مورد افرادی که دو زبان را برای دستیابی به دو هدف متفاوت می‌آموزند، شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد نگرش‌شان نسبت به عقاید سنتی و مدرن تحت تأثیر زبانی است که مورد استفاده‌شان قرار می‌گیرد. مطالعاتی که بر روی افراد صورت گرفته بیانگر آنست که هنگامیکه از آنها به زبان مادریشان سوال می‌شود، پاسخ‌شان بیشتر رنگ و بوی سنتی دارد تا زمانیکه با زبان «مدرن» مورد سوال قرار می‌گیرند. به این ترتیب، ممکن است، وسیله‌ای برای فرهنگ فراهم شود که هنگام مشارکت و یا حضور در مناسبات وسیع‌تر جهانی، ارزشهای سنتی خود را حفظ کند. اگر در فرهنگی، استفاده از زبان ثانوی به عنوان میانجی در مناسبات داخلی و مراودات خارجی رواج پیدا کند، فراگیران این زبان، سطح کاربری آن را به خاطر خواهند سپرد و این سطح کاربری را از سایر کاربردهایی که ممکن است در آنها زبان مادری مناسب‌تر باشد مجزا خواهد کرد.

اینترنت و نظریه‌ی داروین

اینترنت به عنوان رسانه‌ای برای مقاصد سیاسی و عاملی برای رشد اقتصادی می‌تواند موجبات تغییرات فرهنگی را به وجود آورد، تنها به این دلیل که به افرادی میدان میدهد که عقاید، نظرات و ارزش‌هایشان به آنها امکان می‌دهد که بهترین بهره را از این ابزار ببرند. این بهره‌برداری‌ها می‌تواند فروش اینترنتی کالا به افرادی باشد که آنها را نمی‌بینند و یا فراهم آوردن تسهیلات برای مردم باشد، بی آنکه چیزی درباره

موقعیت و جایگاه اجتماعی‌شان بدانید. بدین ترتیب رواج اینترنت، لزوماً به این معناست که مهارت‌های گوناگون، بدون در نظر گرفتن ارزش‌های جریان اصلی فرهنگی، مهم جلوه می‌کنند.

ملی‌گرایی و سلطه‌ی فرهنگی

در سنگاپور، گزینش زبان انگلیسی به عنوان زبان میانجی در میان شهروندان، به ظهور «هویت سنگاپوری» کمک کرده است. در این رابطه، زبان انگلیسی خود دو نقش عمده داشته است: وسیله‌ای است برای ارتباط با دنیای خارج و به موجب آن شناساندن متقابل [فرهنگ سنگاپوری]. دیگر اینکه این زبان مانع رقابت میان زبان‌های محلی برای چیره شده بر سایر زبان‌های محلی شده است. با وجود این باید به این نکته توجه داشت که در برخی جوامع چندفرهنگی، ممکن است یک هویت ملی [واحد] مدنظر یا مطلوب نباشد. شاید لازم باشد به منظور این که همه‌ی فرهنگ‌های موجود در چنین جوامعی، خود را حفظ کنند [ابقا کنند] به هویت محلی - بعنوان شاخصه‌ی اصلی - بیشتر از هویت ملی ارزش داده شود. هنگامیکه در جامعه‌ای، بارهویت فرهنگی از سطح محلی به سطح ملی جایگزین می‌شود، چرا باید عکس آن امکان‌پذیر نباشد؟

اینترنت، رسانه‌ای واسطه

هنجارهای محاوره‌ای

در آمریکا، در ۸۰ درصد موارد صحبت زنان آمریکایی هنگام گفت‌وگو، توسط مردان قطع می‌شود و از زنان انتظار می‌رود که اجازه‌ی چنین کاری را بدهند. نظیر چنین هنجاری در گفتگوی میان افراد بلندمرتبه و پایین‌دست هم وجود دارد. در هر فرهنگی در خصوص محاوره و گفت‌وگوهای افراد قوانین خاصی وجود دارد، اما ارتباطات اینترنتی چنین قوانینی را نادیده می‌گیرند، اینترنت همبستگی میان گروهی را کاهش می‌دهد و گفتگو با اعضای بیگانه را آسان می‌کند. عدم وجود تقابل رودررو طبیعت ارتباط [در اینترنت] را تغییر می‌دهد. حضور فیزیکی در روابط متقابل باعث افزایش انگیزه و بیداری می‌شود. اما ارتباطات کامپیوتری

منجر به بیداری روان‌شناختی نمی‌شود. در ارتباطات کامپیوتری قوانین مختلفی به کار برده میشوند و نتایج مختلفی هم از این طریق به دست می‌آید.

ارتباطات گروهی

در ارتباطات اینترنتی شراکت در بحثهای گروهی، بیشتر از رابطه‌ی چهره به چهره است. به این ترتیب احتمال تسلط یا تفوق یک فرد بر سایرین کمتر خواهد بود. تجربه نشان میدهد که در بحثهای اینترنتی زمان رسیدن به اتفاق نظر بیشتر است و اظهارات ردوبدل شده‌ی میان اعضاء کمتر است. شاید به این دلیلست که این نوع ارتباط نه به طور کامل نوشتاری است نه گفتاری بلکه جایگاهی میان این دو نوع ارتباط دارد. در ارتباطات گروهی که به وسیله‌ی کامپیوتر انجام می‌شود، نظر افراد به میزان قابل توجهی از موقعیت اولیه‌ی گروهی تغییر می‌کنند. [تغییرپذیری نظر گروه‌ها بیشتر است].

شاید این امر به دلیل وجود اعضای کم‌اهمیت‌تر - به عنوان توانایی افزوده‌ی گروه - باشد که باعث کم شدن فشار اجتماعی در اتفاق نظرها می‌شود. به علاوه ارتباطات اینترنتی به افراد امکان می‌دهد که در بحثها، نام یکدیگر را بخوانند و به راحتی از دشنام و کلمات توهین‌آمیز استفاده کنند. گفتگوها و بحثها به شیوه‌ی ایمیل (E - Mail) زبان خاص اعضای بلندمرتبه را با زبان افراد پایین دست ادغام می‌کند. در نوع دیگری از بحثها که لزوماً ضروری نیست، افراد به دو گروه [قطب] مخالف هم تقسیم می‌شوند به طوری که موافقان موضوعی خاص، پس از اتمام بحث، موافق‌تر و مخالفان آن هم مخالف‌تر می‌شوند. برای پیش‌گویی نتیجه‌ی یک مباحثه، سه طرح کلی وجود دارد:

۱- قانون اکثریت (این که گروه تصمیمی را اتخاذ می‌کند که اکثریت افراد با آن موافق‌اند)

۲- رأی رهبری (اینکه گروه آنچه را که فرد قدرتمند گروه موافق آن است می‌پذیرند)

۳- درستی (حقیقت) پیروز است (یعنی تصمیم نهایی چیزی است که موافق با واقعیات یا براساس واقعیات اتخاذ شده است)

در بحثهای اینترنتی، از آنجا که قدرت تسلط یک فرد بر سایرین کاهش می‌یابد، احتمال دوگزینه‌ی دیگر بیشتر می‌شود. «قانون اکثریت» درجایی اعمال می‌شود که مقصود، قضاوت درباره‌ی موضوعی خاص

است، یعنی تصمیم‌گیری نهایی، نوعی نظرخواهی است. گزینه‌ی «حقیقت پیروز است» هنگامی اعمال می‌شود که واقعاً تصمیم درستی در دسترس وجود دارد. روند شکل‌گیری تصمیم نهایی به صورت زیر است:

گروه اکثریت قدرت بیشتری دارد؛ بنابراین گرایش سایر اعضا به سمت این گروه محتمل‌تر از دوری‌گزیدن از آن است. جریان؛ هنگامی که گروه روند (جریان) اتخاذ رأی نهایی را طی می‌کند، این روند مداوم است و تغییر روند یا تغییر مسیر از جهت حرکت فوق نادر است.

در تصمیم‌گیریهای بعدی، تجربه عاملیست که سرعت تصمیم‌گیری نهایی را افزایش می‌دهد. حال این موضوع که آیا جریان/اکثریت بر تصمیم نهایی اثر می‌گذارد یا تصمیم منطقیست که بر جریان/اکثریت تأثیر می‌گذارد جای بحث دارد.

اینترنت؛ راهی به سوی فرهنگ‌ها

مطالعات انجام شده درباره نقش اینترنت در تبدلات فرهنگی، نسبت به دو عامل دیگر- توریسم و تبادل دانشجویان - کمتر بوده است.

ابعاد ارتباط

عوامل زیر در اثرگذاری ارتباط بر طرز تفکر و ارزش‌های افراد نقش دارند:

- گستره‌ی زمانی تعامل
- هدف و مقصود تعامل
- نوع مشارکت
- تکرار پذیری ارتباط
- قدرت و جایگاه نسبی افراد، میزان الفت آنان، تعادل کمی میان شرکت‌کنندگان در یک ارتباط و

خصوصیات مورد توجه آنان

درجایی که افراد شرکت‌کننده در یک تعامل، یکدیگر را نمی‌شناسند و منظور تعاملشان راد رک نکنند تفاوت‌هایی که آنها را از یکدیگر جدا می‌کند برجسته خواهد شد.

در گذشته این تفاوتها، رنگ پوست، مذهب (دین) بوده‌اند. در اینترنت تفاوت‌هایی چون زبان، شیوه‌ی نوشتار و ملیت ممکن است مهم باشد.

پناهندگان فرهنگی (مقیمان فرهنگی)

طبق نظر (A Jatas (1975)، مسأله تحصیل دانشجویان، نوعی سندرم «ذهن دربند» را در آنان ایجاد کرده است. دانشجویانی که در کشورهای خارجی تحصیل کرده‌اند، سعی در اعمال بی‌چون و چرای راه‌حل‌های بیگانه در کشور خود دارند بی‌آنکه این راه‌حل‌ها را به نسبت فرهنگ بومی خود تغییر دهند. از منظر میان - فرهنگی، افرادی که در ارتباطات بین فرهنگی شرکت میکنند، به ۴ دسته تقسیم می‌شوند:

- میهن پرستان
- افراد حاشیه‌ای
- واسطه‌ها
- عبوری‌ها

افراد عبوری:

به عنوان اعضای که به تازگی به فرهنگ جدید پیوسته‌اند، می‌گذرند و یا میخواهند که بگذرند. این دسته، بیشتر دانشجویان هستند.

میهن پرستان:

فرهنگ خود را برتر از فرهنگ جدید می‌دانند.

حاشیه‌ای‌ها (افراد مرزی): کسانی هستند که فرهنگ جدید را می‌پذیرند و آن را حفظ میکنند.

اما خود را کاملاً متعلق به این فرهنگها نمی‌دانند. مانند کسانی هستند که هر یک از پاهایشان در خانه‌ای متفاوت است و نمی‌داند به راستی متعلق به کدام خانه است.

واسطه‌ها:

کسانی هستند که هر دو فرهنگ را درک میکنند و حداقل خود را متعلق به یکی از آنها می‌دانند.

این افراد قادرند مظاهر مختلف نظامهای فرهنگی را با هم تلفیق کنند ولی هسته‌ی فرهنگی خود را از دست نمی‌دهند. چنین افرادی نقش پیوند دهنده‌ی میان فرهنگ‌ها را بازی می‌کنند و ترجمان هر کدام و آشتی دهنده‌ی آنها هستند.

کم اهمیت جلوه دادن فرهنگ

در ارتباط میان توریست‌ها و افراد محلی، اعضای حاشیه‌ای فرهنگ بومی موفق هستند و از نیازهای توریست‌ها سود می‌برند. دلار توریست‌ها اغلب باعث افزایش جرم و جنایت می‌شود. حتی عملی ساده نظیر مشاهده، تأثیری عمیق بر فرهنگ بومی دارد، چراکه مردم محلی خود را مایه‌ی جذب توریست‌ها می‌بینند تا اینکه سنت‌هایشان را عاملی برای این جذابیت بدانند. به این ترتیب آیین‌های سنتی و جشنها ارزش و جذابیت خود را از دست می‌دهند و رابطه‌ی میان افراد تغییر می‌کند. به عنوان مثال در Tahiti، زیبایی شهره‌ی زنان محلی، باعث تغییر روابط میان همسران و زوجهای درآستانه‌ی ازدواج شده است. در بسیاری از فرهنگها که اعضاء متوجه این نکته شده‌اند که آیین‌هایشان ارزش فرهنگی خود را از دست داده‌اند، نوعی خلا روان‌شناختی بروز می‌کند که پرشدنی نیست. اما در برخی موارد بازگشت به گذشته هم اتفاق می‌افتد. با وجود همه اینها، اگر تعداد توریست‌ها به نحوی کنترل شود، نظیر آنچه در جزیره‌ی مدیترانه G OZO اتفاق افتاد، رابطه‌ی میان توریست‌ها و میزبان، برای میزبان بسیار سودمند خواهد بود زیرا فرصتی است برای وسعت بخشیدن به افق‌های ذهن. با افزایش تعداد توریست‌ها، این رابطه‌ی رضایت‌بخش میزبان - میهمان ضعیف می‌شود.

ارتباط میان اعضای هم سطح

در جوامع پیشرفته، رابطه‌ی میان میزبان و میهمان به راحتی روابط دوستانه‌ی مهم‌تری را پایه‌ریزی می‌کند. این گونه رابطه‌ها برنظر دیدگاه خرده‌فرهنگها از خود نیز اثرگذار خواهد بود. به طور مثال دوستی میان دختران توریست و جوانان عرب اسرائیلی، احساس احترام به خویشان را در میان این عده از اعراب به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش داده است. این دختران مانند افراد محلی تعصبی نسبت به مردان عرب ندارند.

آزرم فرهنگی

برخی از رهبران سیاسی مایلند بازدیدکنندگان را از عده‌ی مشخصی از شهروندان دور نگه دارند و یا به عکس شهروندان خود را از عده‌ی مشخصی از بازدیدکنندگان دور نگه دارند. در اتحاد جماهیر شوروی سابق، به شدت ورود توریست‌ها کنترل می‌شد. برخی کشورهای مسلمان نظیر عراق، عربستان سعودی، لیبی و تعدادی از کشورهای جنوبی عرب، استقبال خوبی از توریست‌های غیرمسلمان نمی‌کنند، چراکه آنها، به رغم این کشورها، عاملان تغییر فرهنگی هستند.

استفاده از اینترنت و راه‌حل‌های ممکن

پروراندن توان داخلی

شاید بهتر باشد قبل از درهم آمیختن فرهنگ بومی با فرهنگ همگانی اینترنت، بخش‌های مختلف کشور را به هم ربط دهیم و اجازه دهیم گفتگوهای داخلی انجام شوند و مکانیسم‌های حمایت داخلی ایجاد کنیم و درباره‌ی راه‌های مختلف با هم گفت‌وگو کنیم. حس هویت ملی و محلی، با تفوق هویت محلی، را در بین افراد ایجاد کنیم. اعمال را به دو گروه فرهنگی و غیرفرهنگی، با طرز تفکرهای متفاوت، باورها و حتی زبان متناوب برای هر یک، تقسیم کنیم.

مردم آلاسکا در تلاش‌اند از اینترنت برای توانمند کردن فرهنگ خود استفاده کنند، اما دسترسی به اینترنت را به مدارس ابتدایی محدود کرده‌اند (این ممکن است اجتناب‌ناپذیر باشد) و می‌خواهند این کار را با این جمله زیبا جلوه دهند «فرهنگ اسکیموها همیشه به کمک و همکاری جوانان به جامعه احترام گذاشته است» پس این طبیعی است که از مدارس محلی آغاز کنند. اما متوجه نیستند که همین مدارس محلی کمکی از جانب غرب به اسکیموها و فرهنگشان است و ممکنست اینترنت میزان غربی بودن این مدارس را افزایش دهد. زمان نشان خواهد داد!

کنترل و اداره‌ی ارتباطات

سعی کنیم هدفی فرهنگی به وجود آوریم که روابط اینترنتی دستیابی به آن هدف را مقدور سازد، حتی اگر این هدف، ارایه فرهنگ خود به جهان باشد. از استفاده‌ی نمادهای فرهنگی توسط بازدیدکنندگان جلوگیری کنیم، به ویژه نمادهایی که از نظر روان‌شناسی قدرتمند هستند. شاید بهتر باشد به جای آن، معنی و مفهوم این نمادها را برایشان توضیح دهیم. این باور به طور گسترده وجود دارد که روان‌شناسی فرهنگی وسیله‌ی تعامل افراد از فرهنگهای مختلف را بدون تعصب فراهم می‌کند. اما با ظهور هدف مهم‌تر دیگری هم مطرح می‌شود:

اجازه دادن به فرهنگها برای تعامل با حفظ هویت فرهنگی خود.

ممکنست فرهنگها پس از مدتی نابود شوند، اما در تمام فرهنگهای بشری حقایقی وجود دارد که ارزش حفظ کردنشان را دارد.

منابع

- Walter M. Miller, *A Canticle for Leibowitz*.
- Marshall H. Segall, *Cross-Cultural Psychology: Human Behavior in Global Perspective*, 1979, Brooks/Cole Publishing, p. 187.
- Joe Jaspars and Miles Hewstone, "Cross-cultural interactions, social attribution and intergroup relations", *Cultures in Contact: Studies in Cross-Cultural Interaction*, ed. Stephen Bochner, p. 129. Segall, *op. cit.*, p. 184, quoting Kelman (1968).
- *Telecommunications Policy Review*, April 9, 1995, p. 11. Ann Landers, *San Diego Union-Tribune*, clipping from an unknown date in 1996.
- Jaspars and Hewstone, *op. cit.*, p. 127-128, quoting Amir (1969). Segall, *op. cit.*, p. 192. Segall, *op. cit.*, p. 209.
- Verner C. Bickley, "Language as the Bridge", *Cultures in Contact: Studies in Cross-Cultural Interaction*, ed. Stephen Bochner, p. 103.
- Robert A. Baron, Donn Byrne, *Social Psychology: Understanding Human Interaction*, p. 387. Baron and Byrne, *op. cit.*, p. 415.

- Sara Kiesler, Jane Siegel, Timothy W. McGuire, "Social Psychological Aspects of Computer Mediated Communication", *Computerization and Controversy: Value Conflicts and Social Choices*, edited by Charles Dunlop and Rob Kling. Kiesler, Siegel, and McGuire, op.cit. Baron and Dunne, op.cit., p. 387. Baron and Dunne, op.cit.,
- Stephen Bochner, "Theory and Definition of the Field", *Cultures in Contact: Studies in Cross-Cultural Interaction*, edited by Stephen Bochner, p. 8. Bochner, op.cit., p. 29.
- Philip L. Pearce, "Tourists and their hosts: some social and psychological effects of inter-cultural contact", *Cultures in Contact: Studies in Cross-Cultural Interaction*, edited by Stephen Bochner, p. 207.
- See any of the following web pages, if they're still up:
- <http://www.arctic.ca/>
- <http://www.nunanet.com/~nunat/>
- <http://inet.uni-c.dk/~dkik1/ICYCENG.HTM>
- <http://www.ayn.ca/>
- <http://www.nunavik.net/pauktuutit>
- <http://www3.zdnet.com/~vil/content/mag/9709/coolstsite.html>